

VARHAISKASVATUKSESTA VASTAAVIEN MAAKUNNALLINEN TYÖKOKOUS

Aika 25.1.2012 klo 12.30-16.00

Paikka Kosken toimitalo, Matarankatu 4, 1 krs, kokoustila 100, Jyväskylän Tourulassa

Osallistujat

Pia Parviainen	yliopistonopettaja JY
Leila Tuominiemi	yliopistonopettaja JY
Anja-Riitta Lehtinen	lehtori JY
Mia Tammelin	tutkija Jamk
Eija Sevón	tutkijatohtori, JY
Anna Rönkä	yliopettaja, Jamk
Katri Kopponen	perhepäivähoidon ohjaaja, Kuhmoinen
Maija Jääskeläinen	varhaiskasvatusjohtaja, Saarijärvi
Jukka Lehtonen	päivähoidon johtaja, Karstula
Annikki Lehto	päivähoidon johtaja, Joutsa
Jorma Hirvonen	päivähoidon ohjaaja, Konnevesi
Merja Huolman-Rihkajärvi	varhaiskasvatusjohtaja, Jämsä
Maija Muhonen	päiväkodin johtaja, Hirvasen pk, Uurainen
Helena Veijonen	päiväkodin johtaja, Pikkulan pk, Uurainen
Merja Salminen	päiväkodin johtaja, Äänekoski
Tuula Sarja	päiväkodin johtaja, Äänekoski
Marja Lehtonen	sivistystoimen päällikkö, Kinnula
Maija Suni	päivähoidon ohjaaja, Viitasaari
Eila Pasanen	päivähoidon ohjaaja, varhaiskasvatuksen tiimivastaava, Pihtipudas
Leena Turja	yliopiston lehtori, JY
Päivi Koivisto	päiväkodin johtaja, hankesuunnittelija, JKL
Tuuli Lääperi	aluejohtaja, Jyväskylä
Marja Heikkilä	johtaja, Koske
Sanna Ruuth	varhaiskasvatusjohtaja, Petäjävesi
Eila Salmela	vastaava lastentarhanopettaja, Petäjävesi
Ulla Borg	päiväkodin johtaja, Jyväskylä
Maritta Hännikäinen	professori, JY
Aino Arponen	ylitarkastaja, L-S AVI
Tuija Pajunen	aluejohtaja, Jyväskylä
Pirjo-Liisa Poikonen	yliassistentti, JY
Merja Adenius-Jokivuori	kehittämispäällikkö, Jyväskylä
Eija Saari	päiväkodin johtaja, Kannonkoski
Erja Humalajoki	päivähoidon aluejohtaja, Saarijärvi
Sanna Puukari-Pirinen	päiväkodin johtaja, Jyväskylä
Tarja Ahlqvist	aluejohtaja, Jyväskylä
Marika Savukoski	varhaiskasvatuspäällikkö, Keuruu
Ulla Nybacka	vs.päivähoidon päällikkö, Keuruu

Katriina Mäkinen
Tuulikki Koljonen

vs.päiväkodin johtaja, Keuruu
konsultoiva elto, Koske

TYÖKOKOUKSEN OHJELMA

Raili Haaki avasi kokouksen.

Edellisen kerran Koske kutsui maakunnan varhaiskasvatusväkeä työkokoukseen 22.3.2010.

Ajankohtaisten kuulumisten vaihto ja kokemusten jakaminen yli kuntarajojen

Aamupäivällä samassa tilassa järjestetyssä Aluehallintoviraston kutsumassa työkokouksessa keskusteltiin runsaasti mm. kokemuksista varhaiskasvatuksen opetustoimeen siirtymiseen liittyen ja yhteistyöstä päivähoidon ja koulutoimen välillä.

Tiedotusasioita

- Anja-Riitta Lehtinen yliopistolta kertoi lastentarhanopettajakoulutuksen laajentamisesta, johon Opetus ja kulttuuriministeriö on myöntänyt rahoitusta. Saataneen tätä kautta pientä helpotusta kuntia vaivaavaan työvoimapulaan.
- Lapset ja perheet Kaste –hanke on kartoittanut kuntien koulutustarpeita liittyen perusopetuksen kolmiportaisen tuen uudistukseen. Yksi aiheeseen liittyvä tilaisuus järjestettiin jo keväällä. Merja Adenius-Jokivuori tekee Kaste hankkeelle tuntityötä asian tiimoilta. Sovittiin että ainakin Jämsän seudulle ja Saarikka&Wiitaunioni alueelle työkokoukset järjestetään. Merja lähestyy vielä kuntia asialla.
- Jyväskylässä 24-25.8. Kasvatus- ja opetusalan foorumi (ent. kasvatuksen kesäpäivät), päävastuussa Educluster. Lauantaina 25.8. opettajien vesopäivän yhteydessä tullaan pitämään varhaiskasvatuksen oma osio. Sisällöt vielä auki, mahdollisesti nivelvaiheen (päivähoidosta kouluun) käytäntöjen työpajatyypinen sessio. Todettiin, että kuulostaa hyvältä. Asiaa vie eteenpäin Merja Adenius-Jokivuori.
- Ediva Oy (Sanna Parrila & Kirsi Alila) on järjestämässä Jyväskylään seminaaripäivää *Lapsen arki ja vuorovaikutus varhaiskasvatuksessa*. Alustavasti päivämääräksi on sovittu 3.5. Teemat mukailevat samannimisen tuoreen kirjan sisältöjä. (Kannattaa seurata Kosken tapahtumakalenteria: www.koskeverkko.fi)
- Osaamiskeskuksilla on varhaiskasvatuksen valtakunnallinen verkosto, joka kokoontuu muutaman kerran vuodessa. Mukana on edustajia myös THL:stä, ministeriöstä, yms. Koskea edustaa näissä Tuulikki Koljonen. Seuraava koontuminen 2.2.2012 Lastensuojelun keskusliiton tiloissa Helsingissä.

- Paula Korkalainen tiedotti Arvokas elämä – lastensuojelu ja perhehoito vammaisten lasten kehityksen tukena –hankkeesta. Keski-Suomen vammaispalvelusäätiön hallinnoima hanke toimii vuosina 2011-2014. Tavoitteena kehittää alueen vammaisten lasten, nuorten ja perheiden tarpeita vastaavia palveluita. Hanke järjestää paljon aiheeseen liittyvää koulutusta ja tilaisuuksia ja hyödyntää kehittämistyössä myös sosiaalista mediaa. Lisätietoja www.arvokaselama.fi
- Koske vastaa kevään 2012 aikana toteutettavasta julkisuuskampanjasta *Sosiaalialan positiiviset polut*. Mukana on lisäksi 16 eri organisaatiota maakunnasta. Tavoitteena on tuoda näkyville kiinnostavia ja monipuolisia sosiaalialan ammatteja ja houkutellessa alalle nuoria. Kampanjan avulla tuodaan esille työstään nauttivaa ammattilaisia sekä onnistuneita kertomuksia asiakastyöstä. Kampanjasta lisätietoja: www.positiivisetpolut.fi

Vuoropäivähoidon järjestelyt

Lasten sosio-emotionaalinen hyvinvointi ja perheen arki 24/7-taloudessa

prof. Marja-Leena Laakso Jyväskylän yliopistosta ja yliopettaja Anna Rönkä Jämsästä esittelivät tutkimushanketta jonka teemana on lasten sosioemotionaalinen hyvinvointi vuoropäivähoidon palveluissa.

Kysymyksessä on laaja Suomen akatemian rahoittama konsortiohanke (2011-2014)

Esittelydiat muistion liitteenä.

Keskustelussa todettiin aihe erittäin tärkeäksi. Todettiin että työelämä tutkimus kaipaa juuri lasten näkökulmaa mm. epätyypillisistä töistä tehtyihin tutkimuksiin. Vuoropäivähoitoa kysytään kunnissa paljon ja tiedustellaan kunnan velvollisuutta järjestää hoitoa tilanteen mukaan. Joskus tuntuu että työelämä vaatii kohtuuttomia aikatauluja vanhemmilta ja lapsilta. Tärkeää olisi huomioida myös 1. ja 2. luokkalaisten yksinoloa vanhempien tehdessä vuoro-työtä. Eräs kysymys on esiopetuksen liittäminen vuoropäivähoitoon. Joskus herää kysymys miten paljon lasta voi kuormittaa vuorokauden aikana?

Tutkimuksen aineistot kerätään varsinaisesti syksyllä 2012. Toivotaan että saadaan mahdollisimman laaja aineisto.

Keskusteltiin **tuntiperusteisesta päivähoitomaksusta** vuorohoidossa. Jyväskylässä kokeillaan tätä Tapiolan päiväkodissa (johtaja Timo Korhonen). Seurataan 3 kk:n jaksoissa, miten tuntimäärät toteutuvat. Myöhemmin laajennetaan koskemaan koko päivähoitoa. Kokemuksia on myös muissa kunnissa. Konnevedeltä kerrottiin, että kuukausimaksun pohjalta laskettu tunti-

perusteinen hoitomaksu on hyvä, silloin perheet käyttävät vain sen minkä tarvitsevat. Hoitoajat ovat lyhentyneet.

Käytännön, tutkimuksen ja koulutuksen vuoropuhelua

Mitä mielenkiintoista yliopiston varhaiskasvatuksen saralla tutkitaan? esillä ajankohtaisia hankkeita ja tutkimustuloksia.

Emotionaalinen hyvinvointi pienten lasten päiväkotiryhmässä. osallistuminen, sosiaaliset suhteet ja kasvattajan rooli yhteisessä toiminnassa. prof. Maritta Hännikäinen esitteli tutkimushanketta. (2011-2012). Perustuu toiminnan teoriaan ja kiintymysteoriaan. Perusajatuksena se, että ihmiset ovat suhteessa toisiinsa aina toiminnan kautta. Tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita siitä, mitä lapset ryhmässä tekevät ja miksi? Entä aikuiset ja kasvattajat? Miten suhteet ja kasvatuskäytännöt muodostuvat yms. Aineistoa kerätään Jyväskylän kahdessa päiväkotiryhmässä. Tähän mennessä huomattu: laulun ja musiikin tärkeä vaikutus tilanteisiin. Tarkoituksena on nostaa esille onnistumisia ja kasvattajien hienoja taitoja työssään.

Päivähoidon uudet joustavat toimintaympäristöt; jatko-opiskelija Piia Parviainen kertoi ylikansallisesta yhteistyöhankkeesta. (Diaesitys liitteenä). Mukana Jyväskylästä 11 päiväkotia ja 21 varhaiskasvattajaa.

Pienten lasten perhearki –tutkimus; Eija Sevón kertoi Akatemiarahoitteisesta tutkimuksesta (2011-2013). Tavoitteena selvittää millaista perhearki ja vanhemmuus on lapsen näkökulmasta. (Diaesitys muistion liitteenä). Aineistoa kerätään paraikaa. Eija tulee mielellään päiväkoteihin kertomaan tutkimuksesta ja tutkittavia lapsia ja perheitä kaivataan.

Keskusteltiin tutkimusten merkityksestä käytännön työn kannalta. Ulkopuoliset tutkijat ja tutkimukset haastavat oman työn tutkailuun ja ovat opimista niihin osallistuville. Omien toimintatapojen tutkailusta on selkeitä vaikuttavia tuloksia työhön. Tutkimustulosten valmistuttua on myös tärkeää, että niistä kierretään kertomassa ja tulokset jalkautetaan takaisin kentälle.

Millaisia ajankohtaisia ilmiöitä kentällä liikkuu? Onko tutkimustarpeita? Löytyisikö opinnäytetöiden aiheita?

Jyväskylässä on alkamassa palvelutuoteperustainen toiminnan ja talouden ohjaus. Tarkoituksena on että talous, laatu, asiakaspalvelu ja työhyvinvointi ja niiden kehittäminen kulkisivat samaan suuntaan ja niitä kehitettäisiin yhdessä. Menossa on koulutusprosessi ja vuoden 2013 aikana malli otetaan käyttöön. Päivi Koivisto johtaa pilotointia. Tästä kehittämisprosessista löytyisi myös tutkimukselle aihetta.

Miten vuoropuhelua jatketaan? Sovitaan mahdollinen seuraava työkokous

Todettiin iltapäivä antoisaksi ja tutkijoiden ja varhaiskasvatusjohtajien yhteiskoontumisia on syytä jatkaa. Sovittiin että Koske kutsuu vuoden päästä koolle vastaavanlaisen työkokouksen.

Kutsua jaetaan sähköpostitse, mutta koska henkilöt vaihtuvat, on listojen päivittäminen haasteellista. Kannattaa kurkata välillä Kosken tapahtumakalenteriin www.koskeverkko.fi sieltä löytyvät kaikki Kosken järjestämät tilaisuudet – ja myös muita alan tapahtumia. Myös työkokouksen muistio ja materiaalit linkitetään Kosken kotisivuille.

Muistion kirjasi Raili Haaki